

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Comisiei economie, buget și finanțe

**AMENDAMENT
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(nr. 227 din 09.07.2024)**

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 se înaintează următorul amendament la proiectul de lege menționat supra:

La Articolul unic:

- La Capitolul 1 "Societăți comerciale" se completează cu punctul 28 și 29 în următoare redacție:

28	S.A. „Moldtelecom”	mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare și Sfânt bd., 10	1002600048836	1 015 120			100,0
29	S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”	mun.Bălți, str.Stefan cel Mare,180 "A"	1003602006563	245 379 280			100,0

- La Capitolul 2 "Întreprinderi de stat" se adaugă punctele 61, 62, 63 în următoare redacție:

61	Î.S. "Gările și Stațiile Auto"	Chișinău, str. Mitropolit Varlaam nr.58	1006600030066	2273263			
Cancelaria de Stat							
62	I.P. "Palatul Republicii"	Chișinău, str. Maria Cebotari nr.16	1003600062969	31532800			
63	I.P. "Pensiunea din Holercani"	raionul Dubăsari, satul Ustia	1002601000899	40881972			

Notă de argumentare:

Proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, 227 DP 28.6 2024-07-08, a fost propus de Guvernul RM și examinat în cadrul ședinței plenare a Parlamentului RM în prima lectură din 11.07.2024.

Conform proiectului propus, sunt introduse o serie de modificări prin

inclusiunea și excluderea unor elemente legate de întreprinderile de stat, societățile pe acțiuni și SRL-urile cu cotă de stat.

În acest sens, menționăm lipsa unei analize strategice a întreprinderilor excluse și incluse în Listă sau, cel puțin, pentru a studia fezabilitatea includerii sau excluderii unor rubrici, este necesară o analiză economico-financiară a activității organizațiilor respective, cu studierea oportunităților și limitărilor existente, precum și a soluțiilor posibile pentru activizarea activității acestora.

Ar fi corect să se furnizeze o caracterizare a întreprinderii relevante pentru fiecare element din proiectul de listă propus, cu argumentele guvernului în favoarea includerii sau excluderii întreprinderii din listă, cu o justificare economică adecvată, inclusiv din punctul de vedere al securității statului și al posibilelor servicii sociale sau publice furnizate de întreprindere, ceea ce nu vedem în Nota informativă la proiectul de lege.

Este important de remarcat faptul că orice entitate sau activ care nu este inclus în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării este lipsit de protecție suplimentară din partea statului și oferă oportunități pentru înstrăinarea/privatizarea acestuia. Astfel, articolul 28 din Legea 121 prevede: „Întreprinderile de stat/municipale, societățile pe acțiuni de stat sau publice-privat, alte active aflate în proprietatea statului care nu sunt incluse în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării pot fi privatizate după includerea în Lista activelor care fac obiectul privatizării aprobată de guvern sau de autoritatea administrației publice locale”.

Orice activ neinclus în lista activelor care nu fac obiectul privatizării poate fi înstrăinat/privatizat fără Parlament, iar în cazul activelor întreprinderilor strategice, cum ar fi SA Moldtelecom, SA Red Nord, acest risc este evident.

În mod evident, Legea 121/2007 protejează bunurile publice din domeniul public, regimul acestora fiind special, astfel, articolul 10 din lege prevede în mod explicit: „Bunurile proprietate publică sunt obiect exclusiv al proprietății publice. Rotația civilă a acestor bunuri este interzisă, cu excepția cazurilor prevăzute de lege”, iar articolul 13 prevede: «Printre bunurile care nu fac obiectul privatizării se numără bunurile din domeniul public, din domeniul persoanelor juridice de drept public (persoana juridică de drept public este și instituție publică conform articolului 307 din Codul civil al Republicii Moldova)». Cu toate acestea, în realitate, în cazul excluderii din lista activelor care nu fac obiectul privatizării, există mai multe posibilități de a depăși regimul juridic relevant și de a înstrăina/privatiza activele acestor întreprinderi.

În acest sens, este necesar să subliniem următoarele posibilități de privatizare/înstrăinare a activelor care nu sunt incluse în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării:

1- Modificarea tipului proprietății de stat din publică în privată și înstrăinarea/privatizarea ulterioară - în conformitate cu articolul 6 din Legea 121/2007, Guvernul este investit cu funcții speciale și poate decide cu privire la atribuirea obiectelor proprietății de stat în sfera publică sau privată a statului atunci când acestea sunt transferate dintr-o sferă în alta sau în proprietatea unităților administrativ-teritoriale. În consecință, orice bun sau ansamblu de bunuri, indiferent dacă sunt deținute de instituții publice, pot fi transferate în sfera privată a proprietății de stat și fie înstrăinate/privatizate:

- includerea în lista activelor supuse privatizării (articolul 6 alineatul (2) litera a) și privatizarea în diferitele moduri descrise în lege (articolul 23),
- eliminarea de către organizația către care a fost transferat activul ca activ neutilizat (articolul 18),
- utilizarea și eliminarea simplificată ulterioară a activului în părți.

2. Transferul activelor sau al unui set de active către administrațiile publice locale cu înstrăinarea/privatizarea ulterioară - în conformitate cu articolul 6, Guvernul este autorizat să ia decizii privind transferul activelor de stat în proprietatea unităților administrativ-teritoriale (inclusiv activele instituțiilor de stat). Odată ce activele instituțiilor sau întreprinderilor publice care nu sunt incluse în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării sunt transferate către APL, acestea din urmă pot schimba cu ușurință sfera de proprietate din publică în privată (articolul 9 alineatul (2) litera b), iar înstrăinarea/privatizarea ulterioară a acestora este identică cu situațiile descrise la alineatul (1).

Ca o propunere care ar stabili un regim juridic mai protejat pentru activele și bunurile strategice de stat și ar asigura un control mai strict din partea Parlamentului, reducând riscurile de înstrăinare/privatizare a acestor active/proprietăți, ar putea fi elaborată și aprobată o listă suplimentară sau ar putea fi inclusă Lista existentă a activelor și bunurilor neprivatizabile gestionate de autoritățile publice și instituțiile de stat.

SA „Moldtelecom” - nu este inclusă în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării, nici în prezent, nici în proiectul propus spre aprobare, prin urmare face obiectul privatizării.

SA RED-NORD - distribuitor de energie electrică, nu este inclusă în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării, prin urmare face obiectul privatizării.

SA „Gări și stații de autobuz” - inclusă în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării, în vigoare (pct. 24), exclusă din listă conform proiectului, nu face obiectul privatizării.

Pensiunea din Holercani - inclusă în prezent în Lista activelor care nu fac obiectul privatizării (punctul 108), nu este inclusă în proiect. Astfel, patrimoniul acestei pensiuni ca instituție publică poate fi înstrăinat prin decizia guvernului sau a APP

Deputat în Parlament

Vadim Fotescu